

DZIAŁ XVII INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi metodologiczne

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,

- maszyny, urządzenia techniczne narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),

- środki transportu,

- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty nie związane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

CHAPTER XVII INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Methodological notes

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or the improving (rebuilding enlargement, reconstruction or modernization) existing fixed capital items, as well as outlays on so-called initial equipment for the investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,

- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),

- transport equipment,

- others, i.e., irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS), implemented since 1 January 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e. g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding one year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz.U. poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

4. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
  - w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz.U. Nr 7, poz. 34).

Data regarding fixed assets do not include:

- the value of land recognised, since 1 January 1991, as a fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act, dated 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

4. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets at **current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1 January 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1 January 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
  - in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

TABLE 1 (148). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a BY SECTORS AND SECTIONS
(current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	29132,7	37668,5	42451,3	44708,0	TOTAL
sektor publiczny.....	6039,9	8711,5	9906,8	10528,1	public sector
sektor prywatny.....	23092,8	28957,0	32544,5	34180,0	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	8,8	5,2	2,6	0,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	13039,8	16931,1	17593,4	19082,9	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	7961	10438,1	12621,8	13213,1	of which manufacturing
Budownictwo.....	574,5	565,7	1213,8	916,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2866,5	3107,2	3623,6	4053,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1564,8	2417,8	2489,6	2662,9	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	182,8	632,8	807,3	889,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	2167,4	3114,3	3439,2	3495,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	654,2	751,8	1731,0	1788,7	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5355,3	5575,2	5896,3	5980,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	391,4	1140,9	892,4	928,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	210,6	294,0	1126,1	1175,4	Administrative and support service activities
Edukacja.....	324,2	329,2	263,5	235,3	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	1234,7	1819,0	2161,7	2222,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	529,0	946,8	1175,6	1233,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	28,7	37,6	35,0	43,8	Other service activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 2 (149). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (ceny bieżące)INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY SECTORS AND SECTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	2147,9	3584,0	3598,5	3799,0	T O T A L
sektor publiczny.....	624,4	1219,1	700,8	925,7	public sector
sektor prywatny	1523,5	2364,9	2897,7	2873,3	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,5	0,3	0,0	0,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	782,3	1481,7	1704,0	1446,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	542,5	1000,1	1428,5	1195,6	of which manufacturing
Budownictwo	100,6	129,4	62,7	25,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	391,7	270,7	381,8	652,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	162,4	720,0	294,6	432,3	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	22,6	43,0	24,3	135,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	44,9	138,2	98,4	102,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	71,8	162,2	113,9	110,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	318,3	219,4	151,4	147,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	26,0	57,0	96,6	111,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	40,8	44,7	387,7	309,2	Administrative and support service activities
Edukacja.....	18,0	4,8	4,8	19,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	112,7	205,5	185,8	152,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	54,2	101,6	88,2	147,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	1,1	5,7	4,1	6,1	Other service activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location. b Including value of public roads, streets and squares.